

Επιμέλεια Γιώργος Χατζηβασίλης

ΤΑ ΜΑΘΑΤΕ ΤΑ ΝΕΑ;

ΕΠΕΙΔΗ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΘΥΜΑΜΑΙ ΧΑΙΡΟΜΑΙ

Η Αυστραλία που βρήκαμε και η Αυστραλία που φτιάχαμε

Στην αιγυπτιακή κοινωνία και στην ομογένεια εκεί υπήρχαν τρεις διακριτές τάξεις, οι πολύ πλούσιοι, οι μεσαίοι και οι φτωχοί. Τούς πλούσιους Αιγυπτίους και ομογενείς βιομήχανους, μεγαλέμπορους, γαιοκτήμονες και μεγαλοεπιχειρηματίες γνωρίζαμε αλλά δεν βλέπαμε, οι μεσαίοι επιστήμονες, επαγγελματίες, ανώτεροι υπάλληλοι και μικροεπιχειρηματίες καταστηματάρχες εξυπηρετούσαν πλούσιους και φτωχούς, ενώ οι φτωχοί που ήταν και οι πολλοί, ζόύσαν στον δικό τους μίζερο κόσμο.

Αντίθετα, στην Αυστραλία βρήκαμε κοινωνική ισότητα, που οφείλεται στο γεγονός ότι οι αγγλόφωνοι Αυστραλοί είναι απόγονοι εξόριστων καταδίκων. Δίπλα σε έναν εργάτη που έπινε την μπίρα του σε μπαρία θα μπορούσε να είναι ένας βουλευτής, μεγαλοεπιχειρηματίας, επιστήμονας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι αγγλοαυστραλοί δεν ήταν ρατσιστές τότε και λιγότερο σήμερα. Οι αυτόχθονες υπέφεραν και υποφέρουν ακόμη τα χίλια κακά τής μοίρας τους, ενώ εμείς είμασταν οι "wogs", οι Ιταλοί ήταν οι "dagos", ακόμη και οι Αγγλοί μετανάστες ήταν οι "poms" (Prisoners of Mother England!). Την εποχή εκείνη είχε εφαρμοστεί η μεταναστευτική πολιτική τής Λευκής Αυστραλίας, γι' αυτό ένας Ελληνας γείτονάς μου στην Αλεξάνδρεια δεν μπορούσε να μεταναστεύσει στην Αυστραλία επειδή ήταν μελαχρινός...

Οι γονείς μου προσαρμόστηκαν αμέσως στη νέα κατάσταση, ευτυχείς επειδή δεν πραγματοποιήθηκαν οι ανησυχίες για το μέλλον μας κυρίως για τα παιδιά τους. Ομως εγώ αντιμετώπισα μεγάλο πρόβλημα προσαρμογής γιατί εκτός από την εργασία μου, όπου ήμουν απόλυτα ικανοποιημένος, όλα τα άλλα στην Αυστραλία ήταν στραβά κι' ανάποδα επειδή με είχε κυριεύσει η νοσταλγία για την Αλεξάνδρεια και την Ελλάδα όπου ζόύσε στα Χανιά η αρραβωνιαστικά μου.

Νόμισμα τής Αυστραλίας μέχρι το 1966 -όταν την αντικατέστησε το δολάριο- ήταν η λίρα (pound) με 20 σελίνια (shillings) με 12 πέννες

(pennies) και μη με ρωτήσετε γιατί 12 πέννες και όχι δέκα; Υπήρχε όμως ακόμη ένα άλλο ανεπίσημο νόμισμα η γκίνι (guinea) αξίας μιας λίρας και ενός σελίνιού που χρησιμοποιούσαν τα καταστήματα για πλεκτρικά ήδη. Γιατί πωλούσαν μια τηλεόραση, ας πούμε 100 γκίνιας και όχι 105 λίρες; Γιατί τα αυτοκίνητα είχαν δεξιό τιμόνι και κυκλοφορούσαν στην αντίθετη πλευρά του δρόμου; Γιατί οι μπιραρίες έκλειναν στις 6 το απόγευμα και οι μεθυσμένοι πελάτες τους πλακώνονταν στις μπουνιές στο πεζοδρόμιο; Γιατί δεν μπορούσαν να μπουν στην μπαρία οι πρώτοι κάτοικοι τής Αυστραλίας και γιατί τα εστιατόρια έπρεπε να έχουν ειδική άδεια για να σερβίρουν οινοπνευματώδη ποτά; Γιατί οι Αυστραλοί ξενυχτούσαν πέντε συνεχή βράδια για να ακούσουν στο ραδιόφωνο περιγραφή αγώνος κρίκετ όταν η Αυστραλία έπαιξε στο Λονδίνο και γιατί στο αυστραλιανό ποδόσφαιρο χρησιμοποιούσαν μπάλα σε σχήμα πεπονιού και με τα χέρια. Κάποτε ρώτησα έναν αυστραλό συνάδελφο γιατί θεωρούν «ποδόσφαιρο» ένα παιχνίδι που παίζουν και με τα χέρια, για να πάρω την πληρωμένη απάντηση «γιατί εσείς παίζετε ποδόσφαιρο χρησιμοποιώντας και το κεφάλι;» Στη 10ετία του '50 είχε φουντώσει η μαζική μετανάστευση από την Ελλάδα, κυρίως από την επαρχία, αλλά άρχισαν να εμφανίζονται και οι πρώτες ελληνικές επιχειρήσεις που πολλές εξελίχθηκαν σε μεγάλες. Συνήθως ήταν γειτονικά μαγαζιά ανοιχτά επτά ημέρες την εβδομάδα από νωρίς το πρωί, μέχρι αργά το βράδι σε μια εποχή που τα μεγάλα καταστήματα λειτουργούσαν μόνο 5 ημέρες 9-5 και το Σάββατο 9-12.30. Οι εργαζόμενοι είχαν ολόκληρο το Σαββατοκύριακο στη διάθεση τής οικογένειας, αντί να τρέχουν για ψώνια τις Κυριακές.

Το ελληνικό εμπορικό δαιμόνιο άρχισε να λειτουργεί στους αντίποδες και μπήκαν τα θεμέλια για μεγάλες περιουσίες από συμπατριώτες μας, που ήταν διατεθεμένοι να εργαστούν σκληρά με τις οικογένειες τους για το «καλύτερο αύριο»

που ήταν και ο στόχος τής ξενιτείας τους. Ομως υπήρχαν και πολλοί μετανάστες οι οποίοι υπέφεραν από την αρρώστια τής νοσταλγίας που πολλές φορές ήταν θανατηφόρα, αλλά τις περισσότερες φορές τους οδηγούσε στα ψυχιατρεία.

Ο πατέρας μου ήταν ένας εξωστρεφής άνθρωπος που δημιουργούσε εύκολα φιλίες και αφού έγινε ανταποκριτής τής εφημερίδας «Φως» από την Μελβούρνη, συνδέθηκε με τους προύχοντες τής παροικίας στο Αντελάϊντ που μας πρότειναν εθελοντική εργασία στην οργάνωση "Good Neighbour Council" (Συμβούλιο Καλού Γείτονα) για να βοηθούμε νεοφερμένους συμπατριώτες που αντιμετώπιζαν προβλήματα οικονομικά, ασθένειες, ανεργίας κλπ.

Η διευθύντρια τού φορέα μας απεκάλυψε πως τα δύο ψυχιατρεία τής πόλης φιλοξενούσαν αρκετούς Ελληνες που χρειάζονταν βοήθεια. Στην πρώτη μας επίσκεψη σε ένα ψυχιατρείο συναντήσαμε κυρίως νέους άντρες που για διάφορους λόγους αποπειράθηκαν ν' αυτοκτονήσουν, υπέφεραν από βαριάς μορφής κατάθλιψη και είχαν χάσει κάθε ενδιαφέρον για τη ζωή. Δεν είχαμε πείρα για την αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών, αλλά είμασταν αποφασισμένοι να βοηθήσουμε του γιατρούς, που μάς συμβούλεψαν να κερδίσουμε την εμπιστοσύνη των ασθενών με συζητήσεις επειδή μιλούσαμε τη γλώσσα τους. Αυτές οι συζητήσεις ήταν περισσότερο εξομολόγησεις, καθώς οι ασθενείς μάς άνοιγαν τις καρδιές τους και οι γιατροί έβλεπαν την βελτίωση στην κατάστασή τους, οπότε κάναμε μια τολμηρή πρότα-

ση για να τους προετοιμάσουμε στην επανασύνδεση με την κοινωνία: να τους δίνεται άδεια εξόδου μόνο για Σαββατοκύριακα με δική μας ευθύνη να τους επιστρέφουμε την Κυριακή μετά το μεσημέρι πριν πάμε στην εφημερίδα.

Στην Hindley Street ήταν το καφενείο τού οικογενειακού μου φίλου, Γιώργου Πιπινιά, που ήταν κέντρο συνάντησης για εκαντοντάδες συμπαροίκων οι οποίοι πήγαιναν για να συναντήσουν συγχωριανούς σε μια εποχή χωρίς άμεση επαφή με την πατρίδα, αλλά και για ν' αγοράσουν ελληνικές εφημερίδες ή να κόψουν τα μαλλιά τους στο κουρείο μέσα στο καφενείο.

Οταν, λοιπόν, παραλάβαμε τον πρώτο ασθενή από το ψυχιατρείο τον πήγαμε στο καφενείο τού Γιώργου, ο οποίος βρήκε συγχωριανούς του που θα τον φιλοξενούσαν και είχαν οργανώσει ένα γλέντι για την ψυχαγωγία του εκείνο το Σάββατο. Οταν πήγαμε να τον παραλάβουμε την Κυριακή, ο ασθενής ήταν ήδη εκεί με τους συγχωριανούς που τού χάρισαν μερικές ευτυχισμένες στιγμές, αλλά καθώς πλησιάζαμε το ψυχιατρείο είδα να συννεφιάζει το πρόσωπό του και ανοσύχησα μήπως μάς δημιουργήσει πρόβλημα. Πριν μπούμε στο ψυχιατρείο τον διαβεβαιώσαμε πως αν συμπεριφέρθει σωστά θα μπορέσουμε να του εξασφαλίσουμε απολυτήριο -όπως και έγινε- αλλά υπήρξαν και προβληματικοί ασθενείς που δεν μπορούσαμε να ελέγχουμε...

ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΤΕΤΑΡΤΗ: Η ζωή στην Αυστραλία δεν ήταν ποτέ στολισμένη με ροδοπέταλα.

Αυτό που πας πρωί πρωί για δουλειά και περιμένουν να δουλέψεις κι από πάνω δεν θα το καταλάβω ποτέ